

РЕШЕНИЕ

№ 50004

Гр. София, 06 март 2023 год.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение в публичното заседание на двадесет и трети февруари през две хиляди двадесет и трета година в състав

ПРЕДСЕДАТЕЛ: АНТОАНЕТА ДАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: МАЯ ЦОНЕВА

БОНКА ЯНКОВА

С участието на секретаря Н. Пелова и в присъствието на прокурора М. Бенчев разгледа докладваното от съдия Цонева к. н. д. № 619/2022 год. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 346, т. 1 от НПК.

Образувано е по касационни жалби на подс. В. Ц. К. и защитника му адв. З. Т. против решение № 103/17. 06. 2022 год., постановено по в. н. о. х. д. № 290/2021 год. по описа на Апелативен съд – Пловдив (ПАС).

С жалбата на подсъдимия са релевираны всички касационни основания по чл. 348, ал. 1 от НПК, а с тази на защитника – само тези по чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2 от НПК. И в двата документа, послужили като основание за образуване на настоящото производство, се съдържат и оплаквания за необоснованост на въззивния съдебен акт. В основата на заявения касационен повод по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК са поставени доводи за незаконен състав на първата и въззивната инстанция, нарушено право на защита поради непълноценно очертани правно значими обстоятелства в обвинителния акт, за превратно тълкуване на доказателствата, за игнориране на тези, които разколебават или опровергават обвинителната теза, респ. за безкритично възприемане на обвинителните такива, за недопустими предположения относно редица правно значими обстоятелства, за неоснователен отказ да бъдат удовлетворени исканията на защитата и за отсъствие на отговор на съществени възражения, свързани с допустимостта, годността и убедителността на доказателствените източници. Като последица от тези нарушения на процесуалните правила е изведена материална незаконосъобразност на въззивния съдебен акт. Направено е искане за отмяна на атакуваното решение и за оправдаване на подсъдимия или за връщане на делото на апелативния съд за ново разглеждане от друг съдебен състав.

В съдебно заседание подсъдимият поддържа жалбата си по изложените в нея съображения и се солидаризира с аргументите, изложени в жалбата, подадена от неговия защитник.

Адв. Т. поддържа жалбата си по съображенията, изложени в нея, като пледира за оправдаване на подсъдимия или за връщане на делото за ново разглеждане като в този случай настоява същото да бъде изпратено на друг съд, различен от ПАС.

Представителят на Върховна касационна прокуратура дава заключение за неоснователност на касационните жалби и настоява съдебният акт да бъде оставен в сила.

Върховният касационен съд, в пределите на касационната проверка по чл. 347, ал. 1 от НПК, съобрази следното:

С присъда № 69/28. 09. 2018 год., постановена по н. о. х. д. № 1598/2017 год., Окръжен съд – Пловдив е признал подс. В. Ц. К. за виновен в това, че на 15. 05. 2016 год. в [населено място] умишлено е умъртвил повече от едно лице – майка си Б. К. и баща си Ц. К., като убийството е извършено предумишлено, с особена жестокост и с користна цел, поради което и на основание чл. 116, ал. 1 т. 3, пр. 1 и пр. 2, т. 4 пр. 3, т. 6, пр. 3, т. 7 и т. 9 вр. чл. 115 от НК и чл. 54 НК го е осъдил на доживотен затвор при първоначален специален режим на изтърпяване.

Съдът е приспаднал времето, през което подсъдимият е бил задържан под стража, възложил е в тежест на К. направените по делото разноси и се е разпоредил с веществените доказателства по делото.

Така постановеният съдебен акт е проверен по протест на прокурора и по жалби на подсъдимия и неговия защитник и с решение № 260058/27.11.2020 г., постановено по в. н. о. х. д. № 46/2019 год. по описа на ПАС, е изменен относно приложението на чл. 59 от НК. В останалата ѝ част присъдата е потвърдена.

С решение № 83/25. 05. 2021 год., постановено по к. н. д. № 200/2021 год. Върховният касационен съд, първо наказателно отделение е отменил решението на ПАС и е върнал делото за ново разглеждане.

С проверяваното понастоящем решение № 103/17. 06. 2022 год. по в. н. о. х. д. № 290/2021 год. апелативният съд е потвърдил първоинстанционната присъда.

Касационните жалби са допустими, тъй като са подадени в законно установения срок от надлежни страни и са насочени срещу подлежащ на касационна проверка съдебен акт. Разгледани по същество, са основателни, макар и не по всички изложени в тях съображения.

Сходството на изтъкнатите от касаторите аргументи позволява едновременното обсъждане на жалбите и тъй като от основателността им зависи изходът на делото и необходимостта да бъдат коментирани останалите възражения по съществуто на спора, преимуществено разглеждане следва да получат доводите за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и преди всичко тези за незаконен състав на първата и проверяваната понастоящем въззивна инстанция.

В доктрината и в съдебната практика незаконността на съдебния състав неизменно се свързва с неспазване на изискванията на чл. 28, чл. 29 и чл. 258 от НПК. Незаконен ще бъде и съдебният състав, когато в него участват съдии, които не са назначени или командировани в съответния съд по надлежния ред, респ., когато съдебните заседатели не са редовно избрани за такива. Евентуалното неспазване на установените в съда вътрешни правила за формиране на съдебните състави може да обоснове дисциплинарна отговорност, но не е достатъчно за извод за незаконност на първостепенния съд при положение, че отсъстват каквито и да било обективни доказателства за предубеденост или заинтересованост на разгледалите делото съдии и съдебни заседатели. Внимателният преглед на материалите по н. о. х. д. № 1598/2017 год. показва, че окръжният съд не е проявил пристрастие към нито една от страните. Всяко отделно искане на защитата и обвинението по доказателствата, по движението на делото или по мярката за неотклонение на подсъдимия е било обект на задълбочено обсъждане, а уважаването или отхвърлянето на претенциите им е основано на надлежни

юридически аргументи. Използваните изразни средства в постановените актове по време на съдебното следствие позволяват констатация, че съдът е останал еднакво дистанциран от страните без да поставя под съмнение невинността на подсъдимия, без да демонстрира предпочитания или пристрастност и без предварително да взема отношение по достоверността и убедителността на доказателствата и доказателствените средства. В тази връзка заслужава да бъде отбелязано, че съдебният състав е проявил завидно търпение и към представителите на държавното обвинение, и към подсъдимия и защитника му, въпреки твърде често надхвърлящото рамките на добрия тон тяхно процесуално поведение. Прочитът на мотивите към първоинстанционната присъда също не е от естество да обоснове извод за предварително формирано и недвусмислено демонстрирано негативно отношение към подс. К., което да е основен аргумент за признаването му за виновен по повдигнатото му обвинение.

Проследяването на движението на н. о. х. д. № 7909/2017 год. по описа на Районен съд – Пловдив, образувано след отделяне на материали от досъдебното производство за убийството на Ц. и Б. К., също не насочва към предубеденост на първоинстанционния съдебен състав по настоящото дело. Първоинстанционната присъда по обвинението за престъпление по чл. 116 от НК е постановена на 28. 09. 2018 год., а въззивното производство по в. н. о. х. д. № 1858/2018 год. на Окръжен съд – Пловдив за проверка на съдебния акт на Пловдивския районен съд, с който подс. К. е бил признат за виновен в извършването на престъпление по чл. 338 от НК, е приключило с решение от 28. 03. 2019 год. Доколкото част от фактите, изтъкнати от прокурора като косвени доказателства за авторството на престъплението по чл. 116 от НК, очевидно са били предмет на обсъждане и по отделените материали по в. н. о. х. д. № 1858/2018 год. на Окръжен съд – Пловдив, то участието на съдия М. Д. във въззивния съдебен състав би могъл да обоснове евентуална нейна предубеденост по това дело, защото вече е взела отношение по тези факти с осъждането на подсъдимия за убийството на родителите му. Това обстоятелство обаче е извън настоящия предмет на касационна проверка и поради това няма как да обоснове претендираната от подсъдимия отмяна на решението на ПАС по в. н. о. х. д. № 290/2021 год.

Несъстоятелни са и твърденията, че съставът на въззивния съд е незаконен поради участието в него на съдии, които по принцип не разглеждат наказателни дела. Сам по себе си фактът, че двама от членовете на съдебния състав при повторното разглеждане на делото от ПАС, са ангажирани с решаването на гражданскоправни или търговски спорове, не ги превръща в предубедени или заинтересовани, нито съставлява непреодолимо препятствие пред включването им в състава, постановил проверявания съдебен акт. Защитата не оспорва, че същите са назначени в апелативния съд по предвидения в ЗСВ ред. Именно това обстоятелство им дава право да участват в разглеждането на всички видове дела, по които този съд е компетентен да се произнесе. От друга страна отсъстват каквито и да било данни, че съдиите Е. Б. и Е. А. са взели участие по гр. д. № 10565/2014 год. и гр. д. № 15424/2014 год. по описа на Районен съд – Пловдив със страни подсъдимият и неговите родители и с предмет правото на собственост върху недвижимия имот на [улица], който гражданско правен спор е изведен от съдилищата по фактите като мотив за извършване на престъпното посегателство.

На следващо място, предвид обстоятелството, че разпоредително заседание не е провеждано по делото поради това, че ход на съдебното следствие е бил даден преди влизане в сила на Закона за изменение и допълнение на НПК (обн. ДВ, бр. 63/2017 год., в сила на 05. 11. 2017 год.), касационната инстанция следва да вземе отношение и по възраженията, свързани със съдържанието на обвинителния акт.

Прочитът му не дава основание да бъде възприета тезата за нарушено право на защита на подсъдимия. В обстоятелствената му част са изложени всички факти, свързани с времето, мястото и начина на извършване на деянието. Описани са лошите отношения на В. К. с родителите му; посочени са както причините за това, така и конкретният повод, който според прокурора, е довел до привеждане в изпълнение на предварително взетото решение за умъртвяване на пострадалите; отразени са действията, посредством които е причинена смъртта им; фактически обосновано е наличието на квалифициращите обстоятелства по чл. 116, ал. 1 от НК. Въпрос по съществуването на делото е дали тези фактически твърдения на държавното обвинение са подкрепени от наличните по делото доказателства и той се решава не предварително, както поддържа подсъдимият, а едва с крайния съдебен акт – присъдата.

Неоснователността на доводите за незаконен състав и за съдържанието на обвинителния документ изисква да бъде извършена проверка на дейността на въззивния съд съобразно останалите аргументи в жалбите, отнасящи се до правилността на вътрешното му убеждение. Тук обаче следва да се направи уточнението, че настоящият съдебен състав не дължи отговор на възраженията за необоснованост на въззивното решение, съдържащи се и в двете касационни жалби. Това е така, защото по правило касационната инстанция е съд само по правото, поради което е обвързана от изводите на контролирания съд относно правно значимите обстоятелства, не може да приема нови фактически положения и не разполага с правомощия да извършва преоценка на доказателствения материал от гледна точка на достоверност и убедителност, обявявайки за правдиви доказателства, които долустоящата инстанция е дискредитирала или приемайки за неистинни такива, на които въззивният съд се е доверил. Единственото изключение от така изведените принципни положения е предвидено в чл. 354, ал. 5 от НПК, но очертаното по-горе процесуално развитие на делото го оставя извън тази хипотеза. Основателни обаче са възраженията, отнасящи се до качеството на проверявания съдебен акт. Въпреки значителния му обем, в съдържателен план той не удовлетворява изискването на процесуалния закон, защото в него не намират отговор голяма част от поставените от подсъдимия и защитата му въпроси. Обсъждането на аргументите им е било абсолютно необходимо предвид спецификата на делото, произтичаща от изграждането на обвинителната теза единствено и само върху косвени доказателства. Тази особеност на доказателствената съвкупност е задължавала въззивната инстанция да обсъди всеки един от елементите, включени в доказателствената верига, като обоснове грижливо годността на средствата, посредством които е установен съответният факт, след което да изложи обстойни съображения за достоверността и убедителността им, за съответствието им или противоречието им с други доказателствени източници. Едва след стриктното изпълнение на тези задължения би могло да бъде направено обосновано и законосъобразно заключение, че съвкупността от косвени доказателства обосновава еднопосочност на изводите досежно авторството на деянието.

С основополагащо значение за констатацията, че извършител на убийството на Б. и Ц. К. е подсъдимият, са били показанията на свид. М. Р. от досъдебното производство, съгласно които В. К. е отсъствал от дома си вечерта на 15. 05. 2016 год., а линията на защита срещу тях неизменно е била свързана с доводи за депозирването им под натиск от страна на полицейските служители, извършили оперативно-издирвателни мероприятия по делото. Именно за установяване на този факт подсъдимият и адв. Т. са настоявали да бъдат разпитани допуснатите от предходния въззивен състав свидетели Я. Р. и Г. С., както да бъде извършен

преразпит на свид. В. С.. Освен че е отказал да удовлетвори това искане по съображения, че този въпрос вече е решен от състава на първо наказателно отделение на ВКС, в своето решение съставът на ПАС отново се е позовал на касационната инстанция без да изложи собствените си съображения относно това оказван ли е натиск върху М. Р. да свидетелства за отсъствието на подсъдимия от дома му вечерта на инкриминираната дата и ако такъв е имало, отразил ли се е той върху достоверността на показанията ѝ от досъдебното производство, приобщени от окръжния съд към доказателствената съвкупност по реда на чл. 281, ал. 4 от НПК. Действително в отменителното решение по к. н. д. № 200/2021 год. се съдържат разсъждения във връзка с коментираното обстоятелство, но решаващият състав не е осмислил, че констатациите на касационната инстанция са относими към предходното произнасяне на апелативния съд. Те нямат и не могат да имат обвързващо действие спрямо съда, на който е върнато делото за ново разглеждане и това е така не само предвид разпоредбата на чл. 355 от НПК, която изрично регламентира кои указания на касационната инстанция са задължителни, но и с оглед очертаните по-горе характеристики на касационното производство. Да се приеме тезата, неубедително защитена от състава на ПАС, означава да се даде възможност на касационната инстанция да подмени вътрешното убеждение на долустоящите съдилища, превръщайки се в съд по фактите без да има подобни правомощия при първо произнасяне по касационна жалба или протест. Възприетата от контролираната инстанция позиция е имала за последица освен неоснователен отказ да бъдат разпитани посочените от защитата лица още и игнориране показанията на свид. К. К. за начина, по който семейството е прекарало вечерта на 15. 05. 2016 год., и необсъждане на доказателствата, представени от защитата в тази насока. Наложително е било освен това съдът изрично да вземе отношение и по направеното възражение на защитата за допустимостта на част от веществените доказателствени средства, събрани посредством специални разузнавателни средства, и по-специално онези, документиращи беседа на полицейските служители със свид. М. Р., при която на същата е бил предоставен протоколът ѝ за разпит и тя е възпроизвела съдържанието му по настояване на водещия беседата.

Извън вниманието на въззивния съд е останало обстоятелството, че подсъдимият и защитникът му неизменно са оспорвали времето на извършване на убийствата. В решението като фактическа констатация присъства датата 15. 05. 2016 год. При доказателствения анализ обаче този извод не е защитен по абсолютно никакъв начин, поради което по своето естество представлява недопустимо предположение. Необходимостта от излагане убедителни съображения в тази насока е произтичала от една страна от факта, че телата на пострадалите са намерени едва на 17. 05. 2016 год., а от друга – че необичайното отсъствие на подсъдимия във вечерните часове е свързано именно с неделния ден, но не и с други дати, предхождащи или следващи 15. 05. 2016 год. Контролираната инстанция е следвало да коментира на първо място заключението на техническата експертиза, намиращо се на л. 52-67, т. 7 от ДП, като посочи дали експертните изводи за времето на последните телефонни разговори на възрастните хора и за първите пропуснати повиквания от тях подкрепят или напротив, опровергават така направения извод за осъществяване на деянието на инкриминираната дата. Не са обсъдени и показанията на близките и съседите на пострадалите за времето, по което за последно са имали контакт с Б. и Ц. К.. Особено внимание е следвало да бъде отделено на посоченото от свид. А. П. след прочитане на показанията ѝ от досъдебното производство, че при втория разпит пред разследващ орган е била насочвана да направи изявление в смисъл, че последната ѝ среща с Ц. К. е била на

15. 05. 2016 год., т. е. в неделя, докато тя всъщност е сигурна, че това е станало в събота, защото именно тогава ходи на пазар и именно в такъв момент е видяла пострадалия.

Като частични и непълни следва да бъдат определени съображенията, които апелативният съд е противопоставил на доводите на защитата, касаещи връзката на подсъдимия с намерения на местопроизшествието инструмент тип „кози крак“. Контролираната инстанция се е позовала освен на показанията на свид. М. Д. и на протокола за разпознаване на л. 90, т. 4 от ДП. Декларативно е посочено, че при извършване на това действие по разследването са спазени изискванията на чл. 169 – чл. 171 от НПК, но не са обсъдени нито приложеният на л. 211, т. 3 от ДП фотоалбум, от който е видна различната големина на предявените вещи, нито показанията на свид. Д. пред втория състав на ПАС, в които той веднъж е заявил, че предметите били с едно и също предназначение, но с различна форма, а след това е посочил, че инструментите били подобни по форма. Не са коментирани обясненията на подсъдимия, съгласно които той е маркирал всички свои пособия с инициалите си с латински букви, нито протоколите за претърсване и изземване от дома и вилата на младото семейство К., в които документи е фиксирано наличието на други инструменти с поставено върху тях означение „VK“. Подминати са били и доводите на адв. Т. за наличие на ДНК от две лица, но не и от подсъдимия върху този предмет, които лица са различни от лицата, оставили свои биологични следи върху откритите по-късно в близост верига с метален катинар.

Констатацията си, че откритият при огледа на 17. 05. 2016 год. кози крак принадлежи на В. К. съдът е обосновал и с проведения следствен експеримент, при който А. К., син на подсъдимия, е посочил, че козият крак, за който той е съобщил при разпита си, не се намира на обичайното си място в гаража към двуетажната постройка на [улица]. С оглед обстоятелството, че впоследствие момчето се е възползвало от гарантираното му от чл. 119 от НПК право да откаже да свидетелства, съдът е следвало да обсъди дали протоколът за следствен експеримент, каквото следствено действие по принцип се провежда с цел проверка и уточняване на данни, получени от други действия по разследването или съдебно следствено действия, представлява годно доказателствено средство, т. е. дали има самостоятелно правно значение или не и валидността му обусловена ли е от невъзможността да се ползва като източник на доказателства заявеното от сина на подсъдимия. Именно защото момчето е упражнило законно признато му право да не дава показания, дължим е бил и отговор дали е допустимо заместването на заявеното от него с разпита на оперативните работници за разказаното им по време на оперативната беседа като с особена сила това се отнася за свид. М. Д. – психоложката, водила беседата с А. К..

Съществен елемент от веригата косвени доказателства, изведена от съдилищата по фактите за установяване авторството на деянието, съставлява съвпадението по химичен състав между боеприпасите, с които е причинена смъртта на пострадалите, и единствената капсулна микрочастица, установена по дръжката на мъжката чантичка, иззета от работното място на подсъдимия. Възраженията на касаторите във връзка с това косвено доказателство неизменно са били свързани с начина на изземване на сравнителен материал от подсъдимия и съответствието на протокола, документиращ това действие, на изискванията на процесуалния закон; с привнасяне на микрочастицата от разследващия орган, извършил огледа на кабинета на подсъдимия на 19. 05. 2016 год., от местопроизшествието на [улица]; с невъзможността да се установи давността на отлагането ѝ по чантата; с неограничаване достъпа на други лица до работното място на К. след първоначалния оглед на 18. 05. 2016 год. Въззивният съд е

пренебрегнал по-голямата част от тези доводи като се е задоволил единствено да посочи, че по коментираното веществено доказателство е открит биологичен материал само от подс. К., както и че разследващият полицаи Н. Д. не е извършвал следствени действия в предходните дни на адреса на пострадалите. Последната констатация е направена без да се отчита, че именно Н. Д. е полицейският служител, осъществил оглед на двуетажната постройка на посочения адрес и иззел законно притежаваните оръжия на В. К. и боеприпасите за тях. Освен че не са обсъдени останалите аргументи на защитата, извън вниманието на ПАС е останал един въпрос с фундаментално значение за законосъобразното приобщаване на чантичката и намиращата се по дръжката ѝ капсулна микрочастица към доказателствената съвкупност – какво е естеството на извършените на 18 и 19 май 2016 год. действия по разследването и по-специално дали независимо от обективизирането им в протокол за оглед на местопроезшествие не се касае за претърсване и изземване. Разликата между двата способа за доказване безспорно е съществена предвид необходимостта от предварителна или последваща съдебна санкция във втората хипотеза. В тази връзка е било необходимо да се съобрази дали кабинетът на подсъдимия в сградата на Икономическа полиция представлява място, на което е констатирано извършено престъпление или с предприетите по отношение на него действия се цели намирането на данни, потенциално имащи значение за делото (в същия смисъл Р. № 73/2013 год. по н. д. № 2324/2012 год. на П н. о.). В случай че съдът достигне до извод, че коментираните действия по разследването представляват претърсване по смисъла на закона, по аргумент от чл. 14, ал. 2 от НПК, той следва да потърси друг доказателствен път за установяване на правно значимите обстоятелства. В тази насока уместно е било да бъдат разпитани поемните лица, участвали при извършване на коментираното действие по разследването, още повече че показанията им биха спомогнали да бъде даден категоричен отговор на доводите на защитата за предприетите действия за запазване на чантичката с цел избягване замърсяването ѝ и привнасянето на микрочастицата при изземването ѝ, а разпитът на колегата на В. К. – свид. Д. А., би дал основание да се приеме или категорично да се отхвърли лансираната от защитата теза за евентуален нерегламентиран достъп до общото им работно място в промеждутъка от време между действията по разследването, извършени съответно на 18 и 19 май 2016 год.

За да обоснове извода си, че мотивът за извършване на деянието се корени в имуществените спорове между подсъдимия и родителите му, контролираната инстанция наред с редица други доказателства и доказателствени средства се е позовала и на съдържащите се в т. 3 от разсекретените понастоящем протоколи за веществени доказателствени средства, получени при експлоатация на специални разузнавателни средства. Предвид обстоятелството, че в тях са документирани разговори на В. К. с негови близки след привличането му в качеството на обвиняем, съдът е дължал изричен отговор на въпроса допустимо ли е приобщаването към доказателствената съвкупност на изявления на обвиняемия/подсъдимия, които не съставляват обяснения по смисъла на НПК, защото не са депозираны по време на разпита му от разследващ орган или пред съдия, а са извънпроцесуални по своята същност, поради което са направени в отсъствието на защитник и без възможност за преценка дали лицето да се възползва от правото си по чл. 115, ал. 4 от НПК.

Не са съвсем лишени от основание и доводите на защитата, свързани с доказателствения анализ във връзка с една от версиите за авторството на деянието – за извършването му от лица, употребяващи наркотични вещества. Въззивният съд я е отхвърлил, позовавайки се на заявеното от свид. Н. П.. Внимателният прочит на

заявеното от него обаче не води еднозначно до извода, направен от ПАС, че пребиваващите зад дома на пострадалите наркомани са били изгонени повече от година преди деянието, защото свидетелят е посочил, че и след подаването на сигнал в полицията мястото е продължило да бъде „наркоманско сборище“, а отсъствието на лица, употребяващи наркотици, е отнесено от П. едва към момента на провеждането на разпита му през м. септември 2021 год. В същото време е пропуснато обстоятелството, че пред първоинстанционния съд за коментираното обстоятелство, макар и по друг повод е свидетелствал В. Т., който за разлика от Н. П. не е твърдял, че са били взети мерки от полицията за задържане на тези лица или за тяхното прогонване към момента на разпита му или към по-ранен такъв. Дължимият обективен и всеобхватен подход е изисквал да бъде изискана справка подавани ли са сигнали за присъствието на лица, разпространяващи или употребяващи наркотични вещества, в близост до дома на пострадалите към инкриминираната дата, респ. били ли са предприети мерки в тази насока. Получаването на подобна информация със сигурност би спомогнало както за проверка на показанията на свидетелите Н. П. и В. Т. в частност, така и за глобалната преценка дали изградената верига от косвени доказателства обосновава еднопосочност на изводите досежно авторството на деянието.

Изводът за авторството на деянието е бил основан и върху фиксираното на 15. 05. 2016 год. от видеокамерите в района прибиране на микробуса „марка“ в гаража на [улица], извършено от съпругата на подсъдимия, което действие било в отклонение от обичайното му оставяне отпред съгласно заявеното от свид. Е., както и върху твърденията на свид. М. С. за разчистване на гаража няколко дни преди убийството на пострадалите. Показанията на последния свидетел за коментирания факт по своето естество представляват източник на производни доказателства, доколкото те възпроизвеждат информация, постъпила в рамките на извършените от него оперативно-издирвателни мероприятия. В същото време свидетелят е посочил, че макар и с известни затруднения би могъл да посочи кое е лицето, което му е предоставило тези данни. Действия в тази насока обаче не са били предприети, а установяването на момента, когато е извършено това разчистване би могло действително да се окаже важен елемент във веригата от косвени доказателства за авторството на деянието, респ. – да даде допълнителни аргументи на защитата да настоява за оправдаване на подсъдимия.

В касационните жалби с основание се изразява несъгласие с начина, по който съставът на апелативния съд е подходил към заключението на комплексната съдебнопсихиатрична и психологична експертиза и към това на психологичната експертиза, установяваща психологическия профил на евентуалния извършител на деянието. При положение, че на вниманието на въззивната инстанция са били поставени възражения както срещу персоналния състав на първата от двете експертизи, така и срещу начина на извършване на изследването и срещу изводите на вещите лица, не може да се приеме, че възпроизвеждането на съдържанието на заключението в съдебния акт без на тези доводи да бъдат противопоставени каквито и да било съображения съставлява надлежно изпълнение на задълженията на въззивната инстанция като съд по фактите. Наред с това волята на ПАС досежно заключението на психологичната експертиза е неясна и вътрешно противоречива. От една страна съдът е декларирал, че няма да ползва заключението, тъй като психологическият профил на извършителя е изготвен след като по на досъдебното производство са били събрани доказателства за авторството на деянието и подсъдимият е бил привлечен в качеството на обвиняем. В същото време обаче част от експертните изводи са възпроизведени в мотивите към присъдата, за да се обоснове, че Ц. и Б. К. са убити именно от техния син.

Прочитът на съдебния акт не установи и да е било обсъдено възражението, свързано с извършването на част от разпитите на свидетели на досъдебното производство не от разследващ орган, а от полицейски служители. Такъв безспорно е бил необходим след като защитата е оспорвала годността на свидетелските показания от досъдебното производство, приобщени към доказателствената съвкупност по реда на чл. 281 от НПК, а въззивният съд е основал изводите си относно някои от правно значимите обстоятелства върху тях.

Най-сетне следва да се отбележи, че без отговор са оставени и редица други доводи на касаторите – за присъствието на още едно лице на местопроизшествието, изводимо според защитата от показанията на свид. П. за проектил, намерен при един от огледите на местопроизшествие в яке и от заключението на физикохимичната експертиза на л. 141, т. 11 от ДП; за начина на приобщаване към доказателствената съвкупност на видеозаписите от охранителните камери, въз основа на които са извършвани следствени експерименти и са изготвяни експертни заключения във връзка със степента на натоварване на микробуса „марка“, управляван на инкриминираната дата от свид. К. К.; за наличието на противоречиви свидетелски показания относно реакцията на отглежданата от подсъдимия немска овчарка към непознати, която реакция е изведена от съдилищата по фактите като едно от косвените доказателства в подкрепа на извода, че извършител на убийствата е подсъдимият.

Изложеното дотук дава основание за извод, че контролираната инстанция е допуснала съществени нарушения на процесуалните правила, които не могат да бъдат отстранени в касационното производство. Това обосновава необходимост от отмяна на въззивния съдебен акт и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд от стадия на допускане на доказателства без да бъдат обсъждани останалите доводи в касационната жалба за нарушение на закона и явна несправедливост на наказанието. Следва изрично да се отбележи, че не би могло да бъде удовлетворено искането на защитата за изпращане на делото на друг апелативен съд, различен от ПАС и това е така, защото преценката на лице ли са основания за отвод принадлежи на всеки от членовете на решаващия съдебния състав, а промяната на подсъдността поради невъзможност да бъде формиран състав, който да разгледа делото, се осъществява в друго производство с различно основание и инициращи субекти.

Така мотивиран и на основание чл. 354, ал. 3, т. 2 вр. ал. 1, т. 5 вр. чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 103/17.06.2022 год., постановено по в. н. о. х. д. № 290/2021 год. по описа на Апелативен съд – Пловдив.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане на същия съд от друг състав, от стадия на допускане на доказателства.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЧЛЕНОВЕ: 1. 2.